Blogi

Pankkien ulkopuolisista lainoista on nyt kirkkaampi kuva

Rahoitusvakaus, Tilastot | 29.04.2021 | Antti Alakiuttu

KIRJOITTAJA

Antti Alakiuttu

Digitalisaation myötä erilaisten kulutusluotto- ja yritysrahoituspalveluja myöntävien yhtiöiden määrä on lisääntynyt Suomessa. Se on herättänyt huolta kotitalouksien ja yritysten velkaantumisen kasvusta.

Entistä suurempi osa kotitalouksien ja yritysten rahoituksesta tulee pankkisektorin ulkopuolelta. Digitalisaation myötä erilaisten kulutusluotto- ja yritysrahoituspalveluja myöntävien yhtiöiden määrä on lisääntynyt Suomessa. Se on herättänyt huolta kotitalouksien ja yritysten velkaantumisen kasvusta, vaikka syyskuussa 2019 kulutusluotoille asetetun korkokaton jälkeen niitä myöntävien yhtiöiden määrä onkin vähentynyt.

Pankkisektorin ulkopuolisen rahoituksen välityksestä ja erilaisten toimijoiden roolista on niiden merkitykseen nähden saatavilla vain rajallisesti tilastotietoa ja tiedot ovat hyvin puutteellisia. Koska osa kotitalouksien ja yritysten rahoituksesta on jäänyt säännöllisen tilastoinnin ulkopuolelle, Suomen Pankki päätti keväällä 2019 aloittaa luottolaitossektorin ulkopuolella toimivia kotitalous- ja yritysrahoitusta tarjoavia yrityksiä koskevien tilastojen keräämisen[1].

Uuden tiedonkeruun tavoitteena on parantaa käsitystä kotitalouksien ja yritysten kokonaisvelkaantumisesta, kasvattaa tietämystä rahoituskanavien muutoksesta sekä tämän muutoksen kokonaistaloudellisista ja sosiaalisista vaikutuksista. Lisäksi tiedonkeruulla vastataan kansallisiin ja kansainvälisiin tilasto- ja tietovaatimuksiin.

Suomen Pankin Muut rahoituslaitokset -tiedonkeruu[2] käynnistyi tammikuussa 2021, jolloin 58 yritystä raportoi vuoden 2020 lopun tasetietonsa. Kyseessä on monipuolinen joukko kotitalouksia ja yrityksiä rahoittavia toimijoita, aina valtio-omisteisista vientiluottoyhtiöistä panttilainaamoihin.

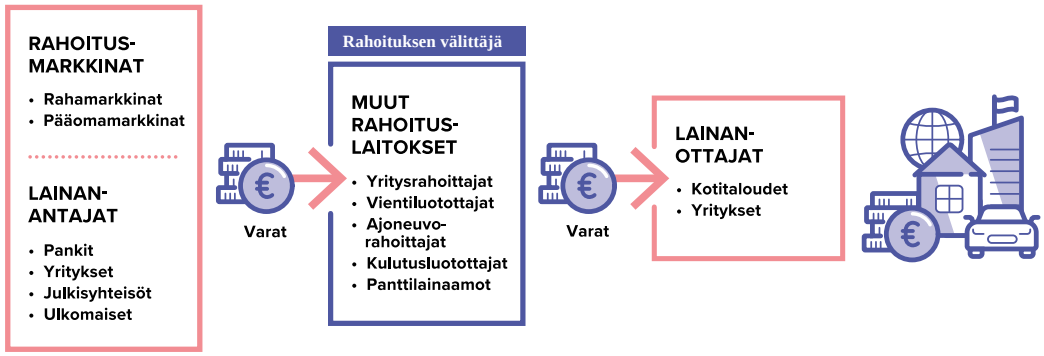
Suurimmilta toimijoilta kerätään tietoa neljännesvuosittain niiden kotitalouksille ja yrityksille myöntämistä lainoista sekä niihin liittyvistä koroista. Pienemmiltä toimijoilta kerätään tiedot vuosittain niiden myöntämästä rahoituksesta. Lisäksi suurimmilta toimijoilta kerätään tuloslaskelmatiedot vuosittain.

Uuden tiedonkeruun myötä saadaan mm. kattavampi kuva kulutusluottojen kehityksestä sekä pk-yritysten rahoituksen saatavuudesta ja tarpeista. Vuoden 2020 lopussa muiden rahoituslaitosten kokonaistase oli 35 miljardia euroa, mistä 25 miljardia euroa oli myönnettyjä lainoja. Muiden rahoituslaitosten myöntämistä lainoista 12 miljardia euroa oli myönnetty yrityksille ja 5 miljardia euroa kotitalouksille. Kotitalouksille myönnetyistä lainoista 4 miljardia oli ajoneuvorahoitusta. Loppuosa muiden rahoituslaitosten lainasaamisista oli konserninsisäistä rahoitusta.

Muut rahoituslaitokset -tilastolla palvellaan sisäisiä ja ulkoisia päätöksentekijöitä ja sidosryhmiä sekä laajemman yleisön tietotarpeita. Suomen Pankissa tilastotietoja käytetään rahoitusmarkkinoiden vakauden analysointiin sekä rahoituksen välityksen rakenteen ja digitalisoitumisen seurantaan ja analyysiin. Tietojen avulla voidaan lisäksi mm. arvioida rahoituksen riittävyyttä ja saavutettavuutta sekä velkautuneisuuden kasvua Suomessa. Tiedot tarkentavat myös kuvaa Suomen taloudesta osana Tilastokeskuksen laatimaa rahoitustilinpitoa ja maksutasetta. Laajan yleisön tietotarpeita varten Suomen Pankki julkaisee ensimmäisen Muut rahoituslaitokset -tilastotiedotteen 29.4.2021.

Kuvio 1.

Pankkien ulkopuolinen lainananto

Lähde: Suomen Pankki

Asiasanat

lainat, luotot, muut rahoituslaitokset, tilastot, velkaantuminen